

گۆزل اخلاق؛ ایسلامی حیاتین محوری

ایسلام دینی حیاتین محوری گۆزل و سنویملی اخلاق تائیدیریپ. انله بونا گۆرهده قرآندا حضرت محمد (ص) بوتون اینسانلار اوچون اخلاق نمونه‌سی تائیدیریلیپ.

ایسلام دینی حیاتین محوری گۆزل و سنویملی اخلاق تائیدیریپ. انله بونا گۆرهده قرآندا حضرت محمد (ص) بوتون اینسانلار اوچون اخلاق نمونه‌سی تائیدیریلیپ.

ایسلام حیاتین بوتون لحظه‌لرینه و مرحله‌لرینه اخلاقی تعلیم‌لری وار. اخلاق و اونون شاخه‌لری بارهده چوخلی روایتلر و آیه‌لر وار. او جومله‌دن قرآن کریم قلم سوره‌سی‌نین دۆردونجو آیه‌سینده بویورور: «ائی محمد (ص) سنین گوجلو و بؤیوک اخلاقین وار». هاینله احزاب سوره‌سی‌نین ایرمی بیرینجی آیه‌سینده بویورور: «پیغمبر، سیزین اوچون یاخجی اولگو و نمونه ساییلیر».

هر موسلمانا تَبَوی اخلاقی تانیپ او حضرتین سیره‌سینی اوخویوب اونلار بویوران زادلارا عمل انله‌مه‌سی و خودبیلیق، تکتور، یالان کیمی اخلاقی سیزلیقلاردان اوزاق اولماسی واجیدیر.

اخلاق هر جامعیه‌یه واجیب اولان ملزمه‌لردن ساییلیر. اونون واجیلغینا اوج سبب سایماق اولار:

- فردین روحی ساکینلیغی

- ایجتیماعی ساکینلیق

- ایلاهی مطلوب کمالا چاتماق

اخلاق، روحوموزو سالیمله‌دیر و حیاتین لاپ گۆزل شکلینی بیزه اؤرگدیر. اخلاق، رذیلتلری بیزه تائیدیریپ اونلاردان اوزاق گرماغی بیزه گۆرسدیر. اخلاقدا روحی صحتیمیز رعایت اولوب ساکینلیق حیسی بیزه حاکیم اولار.

اخلاقین ایجتیماعی فایدالاری‌دا آز دئییل. غیب انله‌مه‌ین اینسان، پخیللیق انله‌مه‌ین اینسان اؤزو ساکینلیقدا اولماقدان علاوه، جامعیه‌نین‌ده ساکینلیق و تمیزلیغینا کۆمک اندیر.

آما اخلاقین لاپ موهیم فایداسی، اینسانین آلاهی وئرگی استعدادلاری‌نین چیچکلنمه‌سیدیر. اینسان یاخجی عمللری فقط آلاها گۆره انله‌سه، داها کریخماق احتیمالی قالماز و بوتون ایشلری دوز مسیره‌ده بئرلنشر. بیر اینسانین اخلاقی بو سطحده اولسا او، کمالا طرف اوجالار و اینسان خیلقتی‌نین هدی تحقوق تاپار.

ایکی اخلاقی حدیث

پیغمبر بویورور: «یاخجی اخلاق، گونش بوزو اریدن کیمی، گوناھی اریدر. بیس اخلاق‌دا بالی دوز فاسید ائدن کیمی، عمل‌لری آرادان آپارار. (دیلمی‌نین ارشاد القلوبی ، ص 133)

ایمام باقر (ع) بویورور: «قیامت گونو من لاپ یاخین فرد، هامیدان چوخ دوز دانیشان، امانتی یاخجی ساخلابب تحویل وئریب عهدینه وفالی اولان و اخلاق جهتین‌ده هامیدان یاخجی اولان شخصدیر».

(مفیدین امالی‌سی، مفید، ص 41)